

Η ΧΡΗΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟ

ΓΚΟΓΚΙΔΟΥ ΙΩΑΝΝΑ Α.Μ:186/99

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:ΠΑΛΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2011

ΟΡΙΣΜΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ενοούνται τα προϊόντα που καλλιεργούνται ή παράγονται μεταφέρονται και διανέμονται χωρίς τη χρήση συνθετικών ζιζανιοκτόνων και παρασιτοκτόνων, τεχνητής ακτινοβολίας ή ορμονών και έχουν πιστοποιηθεί ως τέτοια από τους αρμόδιους Οργανισμούς Πιστοποίησης.

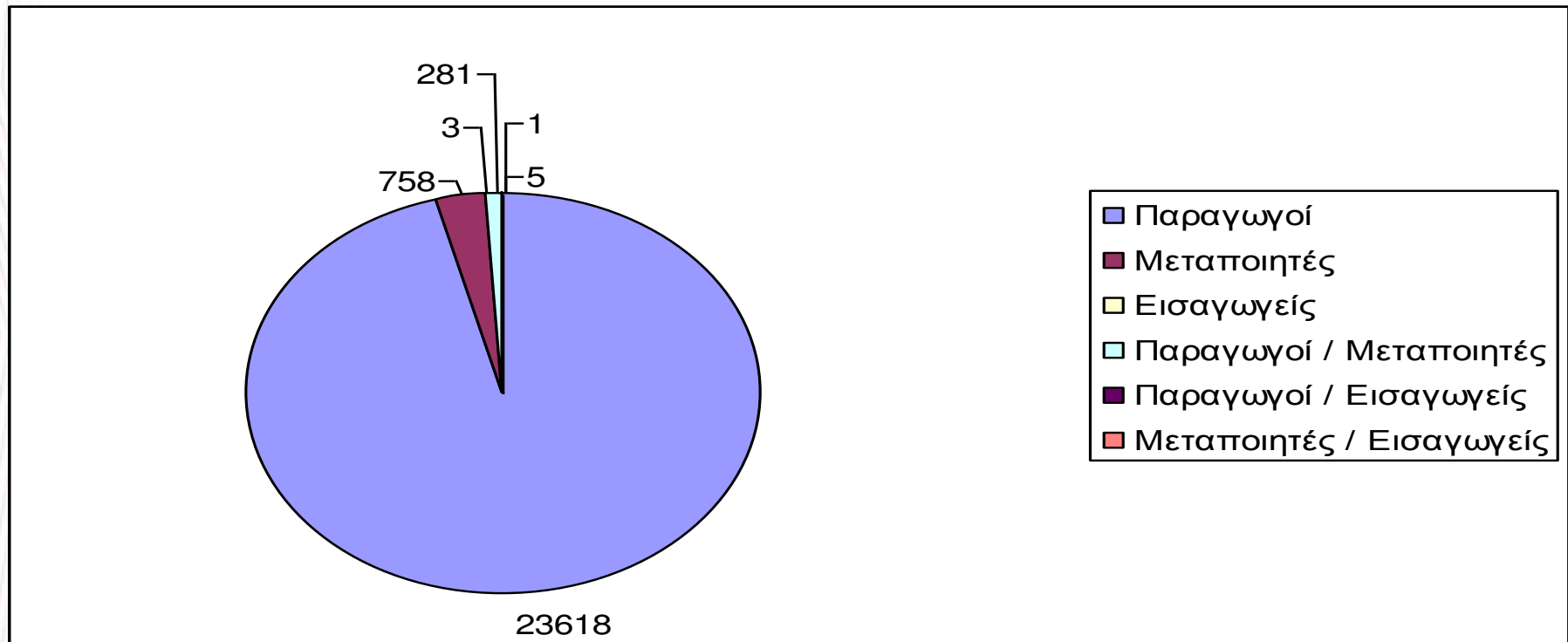
Η σήμανση των βιολογικών προϊόντων ρυθμίζεται από τον Κανονισμό (ΕΟΚ) 834/2007 ΚΑΙ 889/2008 της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τον οποίο τα οργανικά προϊόντα παράγονται με βιολογικό τρόπο και έχουν τις σχετικές ενδείξεις στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Το θέμα της κατανάλωσης βιολογικών ειδών, είναι συνάρτηση ορισμένων παραγόντων:

- οι συνήθειες
- το εισόδημα
- η μόρφωση
- το αυξημένο ποσοστό δαπάνης για τρόφιμα
- η διατροφή που ακολουθεί μια οικογένεια
- η απόσταση από ένα κατάστημα βιολογικών ειδών
- η διατροφική αξία
- το περιβάλλον

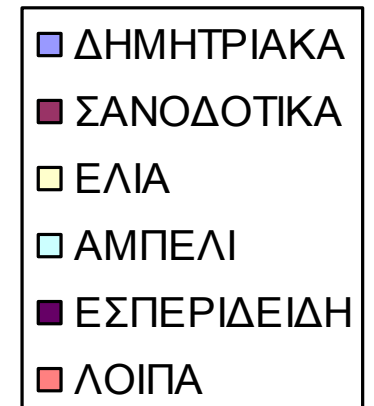
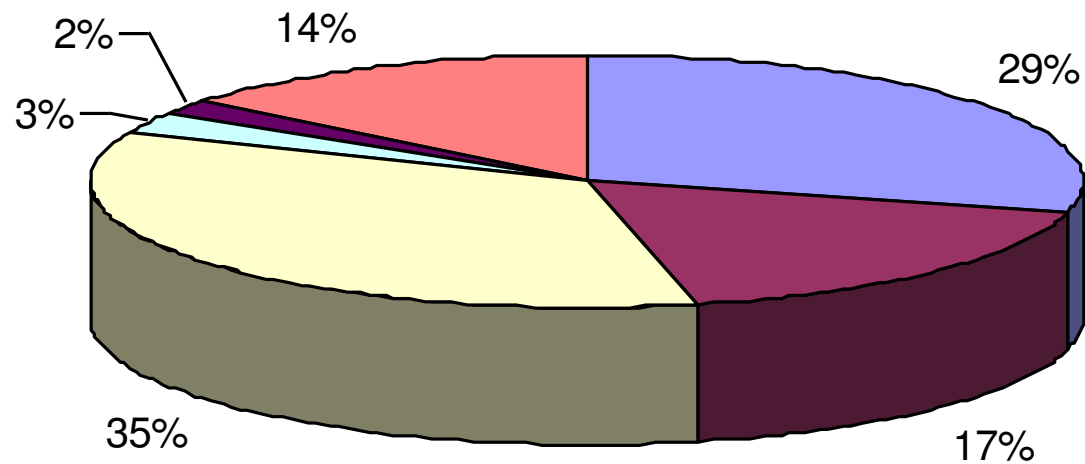
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Ο κλάδος αποτελείται κυρίως από παραγωγικές, μεταποιητικές και εισαγωγικές επιχειρήσεις μικρού μεγέθους και οικογενειακού χαρακτήρα.

Οι περισσότερες από τις συγκεκριμένες μονάδες έχουν τη νομική μορφή προσωπικών επιχειρήσεων ή ετερόρρυθμων/ομόρρυθμων εταιριών.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- πλήρως αναπτυγμένα
- φυσιολογικά ώριμα
- καθαρά και στεγνά
- με ανάπτυξη ισορροπημένη και αντιπροσωπευτική της ποικιλίας τους
- «υγιή» και απαλλαγμένα από κάθε είδους ασθένεια και εντομολογικές προσβολές
- χωρίς σκισίματα, μηχανικά τραύματα και σπασίματα
- με σταθερό και συνεχές χρώμα στο σύνολο της επιφάνειάς τους

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Στις νέες αποφάσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, προβλέπονται:

- Η επανεξέταση για μια 5ετία των βιοκαλλιεργητών που πληρούν τις προϋποθέσεις του προγράμματος
- Η κατάργηση των περιορισμών για την επιδότηση της βιολογικής γεωργίας με αποτέλεσμα πλέον όλες οι περιοχές και όλες οι καλλιέργειες να είναι επιλέξιμες
- Η αύξηση σε σημαντικό βαθμό (διπλασιασμός/τριπλασιασμός) των ποσών των επιδοτήσεων ανά καλλιέργεια.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Κανονισμός (ΕΟΚ) 2092/91 (24.6.199) : περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής.
- Κανονισμός (ΕΟΚ) 94/1992 (14.1.1992) : περί του καθεστώτος εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες.
- Κανονισμός (ΕΟΚ) 2078/1992 : περί της δημιουργίας καθεστώτος οικονομικής ενίσχυσης των βιοκαλλιεργειών μέσω στρεμματικών επιδοτήσεων.
- Κανονισμός (ΕΟΚ) 1257/1999 : για τη στήριξη των μεθόδων γεωργικής παραγωγής που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος και στη διατήρηση του αγροτικού χώρου.
- Κανονισμός (ΕΚ) 223/2003 (5.2.2003): για τις απαιτήσεις στον τομέα της επισήμανσης, τις συναφείς με το βιολογικό τρόπο παραγωγής για τις ζωοτροφές, τις σύνθετες ζωοτροφές και τις πρώτες ύλες ζωοτροφών.
- Κανονισμός (ΕΚ) 852/2004 (29.4.2004): για την υγιεινή των τροφίμων.
- Κανονισμός (ΕΚ) 854/2004 (29.4.2004) : για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Αγροτουρισμός είναι μια ήπια μορφή βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και πολυδραστηριότητας στον αγροτικό χώρο.

Αγροτουρισμός είναι η μορφή τουρισμού που προσφέρει στον επισκέπτη την δυνατότητα να περάσει τις διακοπές του σε ένα ειρηνικό φυσικό περιβάλλον δίπλα σε απλούς χωρικούς που συνεχίζουν να είναι σε επαφή με την παράδοση μέχρι σήμερα.

Ο ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- δεν χρησιμοποιεί μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, εμπορικά κέντρα και γενικά ότι είναι συνυφασμένα με τον κλασικό τουρισμό
- συμβάλει στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας ως προς το πολιτισμό της, τη κοινωνία της την οικονομία της
- είναι μια αναπτυξιακή πρόταση η οποία μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, προσφέροντας οικονομική άνθηση και ευμάρεια
- επιτρέπει την συνέχιση της παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων που πιθανώς να είχαν εκλείψει, διατηρεί ή αναβιώνει τέχνες που διαφορετικά θα είχαν «πεθάνει»
- συντηρεί τις μνήμες με την αναβίωση εθίμων και παραδοσιακών εκδηλώσεων, γίνεται κανάλι επικοινωνίας των απομονωμένων περιοχών και δίνει προοπτικές στους νέους της περιφέρειας.

ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΑ

Οι αγροτουρίστες αναζητούν:

- ✓ την ξεκούραση και χαλάρωση σε ένα ήρεμο περιβάλλον
- ✓ την επαφή με την φύση, προκειμένου να γνωρίσουν τόσο την αγροτική ζωή όσο και τους αγρότες, τους ντόπιους που θα τους μιήσουν σε ένα διαφορετικό και άγνωστο για πολλούς από αυτούς τρόπου ζωής
- ✓ την αυθεντικότητα της επαρχιακής ζωής, την ανεπιτήδευτη φιλοξενία
- ✓ την καθαρότητα του τοπίου και την καθαριότητα του περιβάλλοντος
- ✓ τα παραδοσιακά, σπιτικά εδέσματα
- ✓ να γίνουν κοινωνοί σε μια ζωή που έχει να τους πει πολλά για το κοντινό παρελθόντος

Οι τουρίστες αυτοί θεωρούνται πολυταξιδεμένοι και έμπειροι.

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: ΜΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Η ελληνική ύπαιθρος, ιδιαίτερα οι ορεινές και μειονεκτικές περιοχές ερημώνουν.

Ο αγροτουρισμός αποτελεί μία δοκιμασμένη επιτυχημένη κατευθυντήρια πολιτική που απαντά στις προκλήσεις της πολυλειτουργικής γεωργίας καθώς και στην ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος.

Η Ευρώπη ήδη δρέπει τα οφέλη του αγροτουρισμού και βρίσκεται στο επόμενο στάδιο, αυτό της εξέλιξης, της εξειδίκευσης και της τελειοποίησής του. Εμείς είμαστε ακόμα στην αρχή

Η Ελλάδα έχει ανάγκη τον ποιοτικό τουρισμό, που:

- θα βασίζεται στις αρχές της αειφορείας,
- Θα δημιουργήσει ένα παράλληλο αλλά εξειδικευμένο τουριστικό προϊόν, το οποίο θα αναδεικνύει το ιδιαίτερο και αυθεντικό της πρόσωπο.
- θα διασώσει την Περιφέρεια,
- θα αναδείξει τα τοπικά προϊόντα και τα προϊόντα προέλευσης, την πολιτιστική μας κληρονομιά, τα ήθη και τα έθιμά, την παράδοση και τη μοναδικότητά της Ελλάδας

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ MARKETING

Οι γενικότερες τάσεις στο μάρκετινγκ των αγροτικών προϊόντων αφορούν στην ανάπτυξη μεγάλων γεωργικών επιχειρήσεων, την ισχυρή παρουσία των αλυσίδων σούπερ μάρκετ και την ανάπτυξη των μεταφορών.

Οι στρατηγικές που χρειάζεται να εφαρμοστούν αναφέρονται από την μια στην αύξηση της διείσδυσης στην αγορά και από την άλλη στην ανάπτυξη της.

Η προώθηση συστήνεται να εστιάζει στην αύξηση της γνώσης για τα βιολογικά αλλά και στην δοκιμή. Οι εγγυήσεις που αποδεικνύουν την προέλευση των βιολογικών προϊόντων χρειάζεται να είναι εύκολα αναγνωρίσιμες, ενώ η τροφοδοσία να είναι διαρκής.

ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- Τα πρώτα εξειδικευμένα καταστήματα πώλησης βιολογικών αγροτικών προϊόντων ξεκίνησαν σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη γύρω στο 1993.
- Από το 1998 κι έπειτα δραστηριοποιήθηκαν και τα σούπερ μάρκετ στην διακίνηση των βιολογικών προϊόντων.
- Νωπά βιολογικά προϊόντα διακινούνται και από ορισμένα καταστήματα μαναβικής, ενώ πολλές κάβες διαθέτουν κρασί από βιολογικό σταφύλι.
- Μικρές ποσότητες πωλούνται και από καταστήματα συμπληρωμάτων διατροφής και ομοιοπαθητικών φαρμάκων
- Πωλήσεις βιολογικών προϊόντων πραγματοποιείται και από λαϊκές υπαίθριες αγορές, που λειτουργούν σε εβδομαδιαία βάση σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Λάρισα.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (1)

- Χονδρική πώληση βιολογικών προϊόντων σε εταιρείες διανομής
- Χονδρική πώληση βιολογικών προϊόντων απ' ευθείας σε super markets
- Χονδρική πώληση βιολογικών προϊόντων σε καταστήματα βιολογικών προϊόντων

ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (2)

- Λιανική πώληση βιολογικών προϊόντων σε λαϊκές αγορές βιολογικών προϊόντων ή σε συμβατικές λαϊκές αγορές
- Λιανική πώληση βιολογικών προϊόντων από το κτήμα
- Λιανική πώληση βιολογικών προϊόντων από συλλογικούς φορείς, όπως οι Συνεταιρισμοί, μέσω τοπικών καταστημάτων

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (1)

Σε επιχειρηματικό επίπεδο, ο αγροτουρισμός, είναι:

ο συνδετικός κρίκος πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα με τον τριτογενή.

ο κρίκος μεταξύ της παραγωγής γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και της μεταποίησης, με την παροχή υπηρεσιών και τον τουρισμό.

Ο αγροτουρισμός δημιουργεί, στηρίζει και τονώνει την τοπική αγορά, παρέχοντας νέες θέσεις εργασίας, ένα συμπληρωματικό εισόδημα στις αγροτικές οικογένειες και συγκρατώντας τον πληθυσμό στην ύπαιθρο.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (2)

Η έννοια του αγροτουρισμού συνδέεται με κάποιες βασικές αρχές, όπως είναι η προώθηση της ποιότητας, ο σεβασμός της πολιτιστικής κληρονομιάς και η προστασία του περιβάλλοντος.

Θεωρεί τις ανθρώπινες σχέσεις ως ένα από τους κυριότερους παράγοντες που συμβάλλουν στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της κάθε περιοχής και προσφέρει ένα γενικότερο πλαίσιο υποστήριξης με προσφορά οικολογική και ανθρωπιστική.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

(1)

- ❖ Η ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας μπορεί να εξασφαλίσει υψηλότερα έσοδα σε αγροτικές περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα χαμηλού εισοδήματος και ανεργίας.
- ❖ Η βιολογική γεωργία, καθώς εμπεριέχει και στοιχεία προστασίας και οικολογικής προστασίας, απαιτεί και ανθρώπους με οικολογική και περιβαλλοντική συνείδηση.
- ❖ Η αγορά βιολογικών ειδών, είναι μια εξαιρετικά σημαντική αγορά, με μερίδιο περισσότερο από 30 δις, τουλάχιστον στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ❖ Το χαμηλό ποσοστό διείσδυσης των προϊόντων στην αγορά μέχρι σήμερα, αποδίδεται στην ελλιπή ενημέρωση των καταναλωτών, το σχετικά περιορισμένο εύρος και τις υψηλές τιμές των προϊόντων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ (2)

Όσον αφορά τη σχέση των βιολογικών καλλιεργειών με τον αγροτουρισμό:

- ❖ Η τεχνογνωσία της πλειονότητας των Ελλήνων βιοκαλλιεργητών, και η ενημέρωσή τους πάνω σε θέματα καλλιεργητικών μεθόδων, είναι σχετικά χαμηλή.
- ❖ Η εκπαίδευση και η κατάρτιση των βιοκαλλιεργητών, είναι απαραίτητη.
- ❖ Η ύπαρξη παραρτημάτων των αρμόδιων υπηρεσιών με γεωπόνους στη διάθεση των βιοκαλλιεργητών είναι ιδιαίτερης σημασίας για τον κλάδο.